

Scoreformulier Interactievaardigheden NCKO-Kwaliteitsmonitor

(te downloaden via de website: www.kinderopvangonderzoek.nl)

Kindercentrum
 Naam pedagogisch medewerker
 Type groep Baby / Dreumes / Peuter / Verticaal
 Naam groep
 Datum observatie (dag/maand/jaar)/...../.....
 Beoordelaar

Situatie die voor het grootste deel van de observatie gold:

Sn = snack, L = lunch, V = verschoenen, Sp = spel (kan vrij zijn of gestructureerde activiteit), T = transitie/overgangssituatie

Situatie fragment 1 = Sn / L / V / Sp / T Aantal minuten =

Situatie fragment 2 = Sn / L / V / Sp / T Aantal minuten =

Situatie fragment 3 = Sn / L / V / Sp / T Aantal minuten =

Fragment	Sensitieve responsiviteit	Fragment	Praten en uitleggen
1	Hoog Middelmatig Laag	1	Hoog Middelmatig Laag
2	Hoog Middelmatig Laag	2	Hoog Middelmatig Laag
3	Hoog Middelmatig Laag	3	Hoog Middelmatig Laag
Fragment	Respect voor autonomie	Fragment	Ontwikkelingsstimulering
1	Hoog Middelmatig Laag	1	Hoog Middelmatig Laag
2	Hoog Middelmatig Laag	2	Hoog Middelmatig Laag
3	Hoog Middelmatig Laag	3	Hoog Middelmatig Laag
Fragment	Structureren en grenzen stellen*	Fragment	Begeleiden van interacties tussen kinderen
1	Hoog Middelmatig Laag Nvt**	1	Hoog Middelmatig Laag Nvt**
2	Hoog Middelmatig Laag Nvt*	2	Hoog Middelmatig Laag Nvt**
3	Hoog Middelmatig Laag Nvt*	3	Hoog Middelmatig Laag Nvt**

* NVT = niet van toepassing. Deze opties kunnen niet gebruikt worden als de situatie een overgangssituatie is.

** NVT = niet van toepassing als zich geen spontane positieve interacties tussen kinderen voordoen, of geen kansen zijn om positieve interacties te bevorderen (een-op-een-situatie)

Scoreformulier Kwaliteit van de Leefomgeving NCKO-Kwaliteitsmonitor

(te downloaden via de website: www.kinderopvangonderzoek.nl)

Kindercentrum
Naam groep
Type groep Baby / Dreumes / Peuter / Verticaal
Datum observatie (dag/maand/jaar)/...../.....
Beoordelaar

Brengen en halen	 NIET	 WEL
1. Het brengen en halen van kinderen	☐ Het begroeten van de kinderen bij binnenkomst wordt door PM-ers vaak verzuimd. ☐ Er worden kinderen opgehaald zonder dat PM-ers dit opmerken.	☐ De PM-ers begroeten elk kind en elke ouder en zorgen voor een plezierig en georganiseerd vertrek. ☐ Er is elke dag (informele) informatie-uitwisseling tussen ouder en PM-er (bijv. over voeding, verschoning en slapen, spel, ontwikkeling). ☐ Eventuele problemen bij het afscheid nemen, worden door PM-ers sensitief aangepakt. ☐ Er heerst een ontspannen sfeer bij zowel het brengen als het halen van de kinderen. ☐ Er is ten minste 2 x per week (informele) uitwisseling tussen ouder en PM-ers over specifieke dingen die kinderen gedurende de dag deden (bijv. spelactiviteiten, nieuwe vaardigheden).
Ruimte en inrichting		
2. Binnenruimte	☐ De binnenruimte is in zo'n slechte conditie dat een gevaar voor de gezondheid en veiligheid kan zijn (bijv. schade aan de muren, het plafond, de vloer, de vloerbedekking). ☐ Er is geen daglicht in de groepsruimte. ☐ De groepsruimte ruikt muff of stinkt. ☐ De akoestiek is slecht (bijv. kinderen en PM-ers kunnen elkaar moeilijk verstaan).	☐ Voldoende binnenruimte voor kinderen, volwassenen en meubilering, zodat iedereen zich vrij kan bewegen. ☐ Het daglicht kan afgestemd worden (bijv. door gordijnen, zonnenscherm, luxaflex, etc.). ☐ De ventilatie kan afgestemd worden (bijv. airconditioning, ramen die open kunnen). ☐ Vloeren, muren en andere oppervlakken zijn gemakkelijk schoon te maken en te houden. ☐ Er wordt dagelijks schoongemaakt.

Ruimte en inrichting (vervolg)	 NIET	 WEL
3. Meubilering voor verzorging, spel en ontwikkeling	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Er zijn onvoldoende meubels voor de dagelijkse verzorging (te weinig bedjes, stoelen, tafels of verschoonplaatsen). ☐ Er is onvoldoende opbergruimte voor het spelmateriaal (bijv. speelgoed ligt los op de grond). ☐ Meubels zijn in slechte conditie/kapot (bijv. meubels waaraan kinderen zich kunnen verwonden/pijn doen). 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ De zitplaatsen voor kinderen zijn comfortabel en ondersteunend (ondersteuning voor voeten). ☐ De verzorgingsmandjes, verschoontafel en bedjes zijn makkelijk bereikbaar (voor PM-ers). ☐ De meeste meubels zijn op kindermaat en bevorderen zelfstandigheid van kinderen. ☐ Er zijn comfortabele meubels voor volwassenen in de groepsruimte. ☐ Een groot deel van de bergruimte bestaat uit open schappen/kasten, zodat kinderen zelf speelgoed kunnen pakken.
4. Meubilering voor ontspanning en comfort	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Er is nergens zachte ondergrond voor de kinderen tijdens het spelen (bijv. een mat, kleed, kussens, bank). ☐ Er is geen zacht speelgoed voor kinderen (bijv. knuffels, zachte poppen, ballen). ☐ Het zachte speelgoed is niet schoon of in slechte conditie (kapot). 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Er zijn ten minste 2 stuks zachte ondergrond (bijv. een mat, kleed, bank, vloerbedekking). ☐ Er zijn ten minste 10 stuks zacht speelgoed waar kinderen gemakkelijk zelf bij kunnen. ☐ Er is een speciaal 'knus'hoekje. ☐ Het knusse hoekje is beschermd tegen actief spel (rennen, springen). ☐ Het knusse hoekje wordt gebruikt om voor te lezen of voor ander rustig spel.
5. Indeling van de ruimte voor spel	<ul style="list-style-type: none"> ☐ De meubels nemen erg veel ruimte in, er is weinig ruimte om te spelen. ☐ Er is slecht visueel overzicht van de ruimte (bijv. plekken buiten het zicht). 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Er is gemakkelijk toezicht te houden. Alle kinderen zijn in één oogopslag te zien. ☐ De speelruimten voor rustig en actief spel zijn gescheiden. ☐ Er zijn ten minste 3 verschillende speelhoeken voor een variëteit aan speelervaringen (bijv. lage open schappen voor actief spel, kleine knusse hoek voor boeken en rustig spel). ☐ De speelhoeken zijn ingericht voor zelfstandig gebruik door de kinderen (bijv. open kasten/schappen).

Ruimte en inrichting (vervolg)	 NIET	 WEL
6. Aankleding van de ruimte	☐ Er zijn geen posters of andere materialen opgehangen of uitgesteld om de ruimte er aantrekkelijk uit te laten zien voor kinderen. ☐ Er zijn materialen of posters die ongeschikt zijn voor kinderen (bijv. gewelddadig, beangstigend of negatief, of niet passend bij de leeftijd).	☐ Er zijn veel kleurrijke platen en posters. ☐ Er hangen foto's van de kinderen, de groep, hun activiteiten of hun familie/gezin op ooghoogte. ☐ Er zijn ten minste 5 (knutsel)werkjes van kinderen uitgesteld of opgehangen. ☐ Het meeste tentoongestelde materiaal is door de kinderen zelf gemaakt. ☐ De materialen hangen op ooghoogte van de kinderen, zodat de kinderen ze gemakkelijk kunnen zien/aanraken. ☐ Maandelijks worden er nieuwe knutselwerken of materialen toegevoegd of vervangen.
7. Ruimte voor actief lichamenlijk spel	☐ Er is binnen geen ruimte voor actief lichamenlijk spel. ☐ Er is buiten geen ruimte voor actief lichamenlijk spel. ☐ De ruimte voor actief lichamenlijk spel is gevaarlijk (bijv. er zijn gevaarlijke uitsteeksels, of er is struikelgevaar of de ruimte is niet omheind, de ruimte is ook parkeerplaats of het is gevaarlijk om er te komen door trappen of het oversteken van een weg).	☐ De buitenruimte bestaat uit een gevarieerde ondergrond (bijv. zand, gras, houtsnippers, tegels) waardoor er verschillende soorten spel mogelijk zijn. ☐ De buitenruimte heeft bescherming tegen invloeden van het weer (bijv. schaduw in de zomer, windschermen, goede afwatering). ☐ De ruimte is zo ingedeeld dat verschillende activiteiten elkaar niet belemmeren (bijv. spel met rijdend materiaal is gescheiden van klim- en klautermateriaal, gescheiden van kruipgrond voor baby's). ☐ De ruimte is gunstig gelegen (bijv. vlak bij wc's, toegankelijke opslagruimte, groepsruimte grenst aan buitenruimte). ☐ Alle kinderen gaan minimaal 1 keer per dag naar buiten om te spelen.

Ruimte en inrichting (vervolg)	 NIET	 WEL
8. Speeluitrusting voor actief lichamenteel spel	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Er is niet voor ieder kind materiaal beschikbaar voor actief lichamenteel spel (bijvoorbeeld: grote mat, ballen, springtouw, fietsjes, glijbaan, schommel). ☐ Het materiaal is in slechte conditie of kapot. ☐ Het materiaal is niet geschikt voor de leeftijd (bijv. open hoge glijbaan voor peuters). 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Er zijn voorzieningen voor actief lichamenteel spel buiten. ☐ Er zijn voorzieningen voor actief lichamenteel spel binnen. ☐ Er zijn zowel vaste als verplaatsbare materialen voor actief lichamenteel spel (bijv. klimrek en fietsen). ☐ Het materiaal stimuleert verschillende vaardigheden (bijv. kruipen, balanceren, klimmen, schommelen, balspel, fietsen). ☐ Het materiaal stimuleert verschillende vaardigheden (ten minste 4) op verschillende niveaus (bijv. fietsjes met en zonder pedalen; ballen van verschillende groottes, trappen en hellingen om op te kruipen of te klimmen of om op een klimtoestel te komen).
Activiteiten		
9. Fijne motoriek NB: <i>materiaal is afhankelijk van de leeftijd van de kinderen in de groep.</i>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Er is geen materiaal voor het oefenen van de fijne motoriek (bijv. speelgoed dat in elkaar past, puzzels, stapelringen). ☐ De kinderen kunnen niet zelf bij het materiaal voor de fijne motoriek. ☐ Het grootste gedeelte van het materiaal voor de fijne motoriek is in slechte conditie (bijv. kapot of incompleet). 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Voor baby's zijn er veel (meer dan de helft) van de volgende materialen: <ul style="list-style-type: none"> ☐ rammelaars ☐ babygym ☐ kleine knuffels ☐ stapelringen ☐ in elkaar passende bakjes ☐ bijtringen ☐ speelgoed dat geluid geeft door ergens op te drukken ☐ Voor dreumesen zijn er veel (meer dan de helft) van de volgende materialen: <ul style="list-style-type: none"> ☐ grote rijgkralen ☐ noppen en bord ☐ eenvoudige puzzels ☐ duplo ☐ wasco/dikke potloden/papier ☐ dikke kwasten/vingerverf

Activiteiten (vervolg)	 NIET	 WEL
9. Fijne motoriek (vervolg)		<ul style="list-style-type: none"> ☐ Voor peuters zijn er veel (meer dan de helft) van de volgende materialen: <ul style="list-style-type: none"> ☐ duplo/nopper/lego ☐ wasco/potloden/papier ☐ kwasten/vingerverf ☐ kinderscharen ☐ kleinere rijgkralen ☐ grote borduurkaarten ☐ treinrails/racebaan ☐ Van de volgende materialen zijn er ten minste 7 makkelijk door de kinderen zelf te pakken: <ul style="list-style-type: none"> ☐ rammelaars ☐ babygym ☐ kleine knuffels ☐ stapelringen ☐ in elkaar passende bakjes ☐ bijtringen ☐ speelgoed dat geluid geeft door ergens op te drukken ☐ rijgkralen ☐ noppen en bord ☐ puzzels ☐ duplo ☐ lego ☐ wasco/potloden/papier ☐ treinrails ☐ hamertje tik ☐ De materialen zijn overzichtelijk en geordend opgeruimd. ☐ Er zijn materialen met verschillende moeilijkheidsgraden (bijv. diverse puzzels die verschillen in grootte en vorm).

Activiteiten (vervolg)	 NIET	 WEL
10. Knutselen <i>NB: dit onderwerp niet invullen als alle kinderen in de groep jonger zijn dan 12 mnd.</i>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Er wordt bijna nooit geknutseld met de kinderen. ☐ Het knutselmateriaal is giftig of onveilig (bijv. scherpe scharen, scheerschuim, glitters, permanente stiften, acryl- of olieverf, dingen waarin kinderen kunnen stikken). 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Er wordt ten minste 3 keer per week met de kinderen geknutseld. ☐ De kinderen worden niet gedwongen om mee te doen en kunnen kiezen voor een alternatieve activiteit. ☐ Individuele expressie wordt aangemoedigd (bijv. er wordt niet gevraagd een kopie van een voorbeeld te maken, geen gebruik van kleurplaten of kleurboeken). ☐ De PM-ers helpen/ondersteunen de kinderen bij het knutselen (helpen bij het juist gebruik van de materialen). ☐ Van de volgende materialen zijn er ten minste drie door de kinderen zelf te pakken: <ul style="list-style-type: none"> ☐ verf ☐ klei + vormpjes ☐ wasco ☐ potloden ☐ krijt ☐ papier ☐ scharen ☐ kwasten

Activiteiten (vervolg)	👉 NIET	👉 WEL
11. Muziek en beweging	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Er zijn geen muziekervaringen voor de kinderen (bijv. liedjes zingen en luisteren, kinderen leren klappen met de muziek, met muziekinstrumenten spelen, gebruik van speelgoed dat muziek maakt, dansen, wiegen, bewegen op muziek). ☐ Er staat vaak (harde) achtergrondmuziek aan die hinderlijk is voor activiteiten en conversaties (bijv. radio en ook kinderliedjes). 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ De PM-ers doen ten minste 1 keer per dag een muziekactiviteit met de kinderen. ☐ De PM-ers doen ten minste 1 keer per week een dans-/muziek-/bewegingsactiviteit met de kinderen. ☐ Er zijn ten minste 2 muziekinstrumenten aanwezig die kinderen makkelijk zelf kunnen pakken. ☐ De PM-ers moedigen kinderen aan om mee te doen met muziekactiviteiten. ☐ De kinderen worden niet gedwongen om mee te doen en kunnen kiezen voor een alternatieve activiteit. ☐ Er worden gevarieerde soorten muziek gebruikt (bijv. klassieke en moderne, muziek uit verschillende culturen).
12. Blokken <i>NB: dit onderwerp niet invullen als alle kinderen in de groep jonger zijn dan 12 mnd.</i>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Er zijn geen blokken of materialen voor blokkenspel die de kinderen zelf kunnen pakken. 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Er zijn genoeg blokken, zodat er 2 of meer kinderen tegelijk mee kunnen spelen. ☐ Er zijn diverse soorten blokken (bijv. grote en kleine, zelfgemaakte). ☐ Er zijn accessoires bij de blokken: dieren, voertuigen, poppetjes, etc. ☐ Blokken en accessoires staan opgeborgen in open schappen of kisten zodat kinderen er makkelijk zelf bij kunnen. ☐ Blokken en accessoires zijn geordend naar type. ☐ Er is een speciale plek om met de blokken te spelen, die buiten de looproute is én een stevige ondergrond heeft.

Activiteiten (vervolg)	👉 NIET	👉 WEL
13. Rollenspel	☐ Er is geen materiaal voor rollenspel voor de kinderen toegankelijk (bijv. poppen, knuffels, speeltelefoon, potten, pannen, verkleedkleden, keukentje, speelhuizen, huishoudelijke rekvisieten etc.).	☐ Van de volgende materialen zijn er ten minste 8 makkelijk door de kinderen zelf te pakken: <ul style="list-style-type: none"> ☐ poppen ☐ knuffels ☐ potten & pannen ☐ speelhuizen met accessoires ☐ verkleedkleden ☐ meubels op kindermaat ☐ speelgoed-eten ☐ speelgoed-bestek ☐ poppenmeubels ☐ speelgoed-telefoon ☐ (plastic) dieren ☐ De materialen laten etnische diversiteit zien. ☐ Er is een speciale hoek voor rollenspel. ☐ Er is enig speelmeubilair op kindermaat aanwezig (bijv. aanrechtje, kinderwagen). ☐ De materialen voor rollenspel zijn geordend en overzichtelijk opgeruimd.
14. Zand en waterspel <i>NB: dit onderwerp niet invullen als alle kinderen in de groep jonger zijn dan 18 mnd.</i>	☐ Er is geen zand- of waterspel voor kinderen binnen of buiten van 18 maanden en ouder.	☐ Er zijn voorzieningen voor zand- en waterspel binnen. ☐ Er zijn voorzieningen voor zand- en waterspel buiten. ☐ De kinderen spelen iedere dag met zand of water als het weer het toelaat. ☐ Er zijn voor elk kind ten minste 2 stukken speelgoed voor zand- en/of waterspel (bijv. bakjes, schepjes, vormpjes, potten, dieren, trechters). ☐ Er worden verschillende activiteiten gedaan met zand en/of water (bijv. poppen wassen, helpen afwassen/schuim toevoegen aan water, bij warme dagen een sproeier buiten, zand nat maken, etc.).

Activiteiten (vervolg)	 NIET	 WEL
15. Natuur en wetenschap	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Er zijn geen platen, boeken of speeltjes die de natuur realistisch weergeven (bijv. alleen fantasie of dieren uit stripverhalen/tekenfilms). ☐ De kinderen kunnen geen contact met de natuur hebben (bijv. geen raam op ooghoogte, niet buiten spelen, geen planten, bloemen, huisdieren, schelpen of andere natuurlijke materialen). 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Er zijn in de groepsruimte ten minste 3 voorbeelden van platen, boeken of speelgoed die de natuur realistisch weergeven. ☐ De kinderen kunnen dagelijks de natuur ervaren (bijv. naar de regen kijken, bloemen ruiken, naar vissen kijken, met dennenappels spelen, naar vogels kijken, plantjes water geven). ☐ De kinderen hebben ten minste 2 keer per week contact met de natuur buiten (bijv. naar park, ritje in kinderwagen met PM-er die aandacht uit voor de natuur, spelen in natuurlijk ingerichte buitenruimte, baby's op een deken in het gras). ☐ De kinderen doen ten minste 1 keer per twee weken activiteiten m.b.t. natuur/wetenschap (bijv. observeren insecten, meten van hoeveelheid regen, experiment koken, bellenblazen). ☐ Dagelijkse gebeurtenissen worden benut om met kinderen over de natuur te praten (bijv. praten over het weer, wijzen naar dieren/planten).
16. Rekenen/cijfers NB: dit onderwerp niet invullen als alle kinderen in de groep jonger zijn dan 18 mnd.	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Er is geen reken/cijfermateriaal toegankelijk voor kinderen (bijv. klok, stopwatch, liniaal, telraam, fiches, reken-, vorm- of telpelletjes). 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Er zijn van elk van de volgende categorieën reken/cijfermateriaal ten minste 2 dingen aanwezig: <ul style="list-style-type: none"> ☐ tellen ☐ meten ☐ vergelijken van hoeveelheden ☐ herkennen van vormen ☐ bekend raken met geschreven cijfers ☐ De materialen zijn goed geordend. ☐ De materialen zijn in een goede conditie. ☐ De kinderen kunnen de materialen zelf pakken. ☐ Er zijn dagelijkse activiteiten waarin spelenderwijs cijfers/rekenen aan bod komen.

Activiteiten (vervolg)	👎 NIET	👍 WEL
<p>17. Gebruik van tv en computers</p> <p>NB: dit onderwerp niet invullen als alle kinderen in de groep jonger zijn dan 12 mnd.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Er wordt televisie, video en/of computer gebruikt voor kinderen onder de 12 maanden. ☐ Kinderen worden via tv/computers blootgesteld aan geweldadige, seksistische, beangstigende of te moeilijke beelden. 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ De tv/video/computer wordt gebruikt als een verantwoorde vrije keuzeactiviteit. ☐ Er wordt alleen tv/computermateriaal gebruikt waarvan kan worden aangenomen dat het verantwoord is voor kinderen (bijv. Sesamstraat, educatieve video's en computerspelletjes). ☐ Kinderen mogen maximaal 30 minuten per dag televisiekijken. ☐ Tv/computer wordt ter ondersteuning of uitbreiding van groepsthema's of activiteiten gebruikt. ☐ De PM-ers zijn actief betrokken bij het gebruik van tv/video/computer (bijv. kijken en bespreken de video met kinderen).
<p>18. Respect voor culturele diversiteit</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Er is geen etnische of culturele diversiteit zichtbaar in de materialen (bijv. platen, boeken, poppen, muziek, puzzels, rollenspel). ☐ De materialen vertonen vooroordelen of negatieve stereotypen van rassen, culturen, leeftijden of geslacht. ☐ De PM-ers uiten vooroordelen over anderen (bijv. tegen een kind of volwassene van een ander ras of andere culturele groep, of tegen personen met een handicap). 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Het speelgoed bevat ten minste 4 voorbeelden van etnische of culturele diversiteit die makkelijk door de kinderen zelf te pakken zijn (bijv: poppen, platen, muziek, rollenspel, boeken, puzzels). ☐ Cultureel bewustzijn is zichtbaar in gevarieerde activiteiten (bijv. gevarieerde soorten muziek, het vieren van verschillende feestdagen, maaltijden en gewoontes).

Taal		
<p>19. Kinderen helpen taal te begrijpen en te ontwikkelen</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Er wordt niet of nauwelijks gepraat met de kinderen. ☐ De PM-ers praten op een onplezierige wijze (bijv. strenge toon, frequent dreigen of negatieve uitlatingen). ☐ Het is moeilijk voor kinderen om (gesproken) taal te horen (bijv. een groot gedeelte van de dag staat er harde muziek aan (inclusief kinderliedjes) of er wordt veel gehuild. ☐ PM-ers praten niet over logische relaties (bijv. zij gaan niet in op vragen naar het hoe en waarom van dingen). 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ De PM-ers praten veel en op een plezierige toon met de kinderen bij zowel routines als spel (voorwerpen en handelingen benoemen, gesprekjes over tekeningen, ervaringen). ☐ De communicatie is persoonlijk en individueel (bijv. er wordt oogcontact gemaakt, de naam wordt genoemd, gevoelens worden benoemd). ☐ De communicatie is afgestemd op het ontwikkelingsniveau van de kinderen (bijv. eenvoudige woorden en zinnen die kinderen begrijpen, gebruik van gebaren om de betekenis te vergroten). ☐ De PM-ers zijn goed in het interpreteren van de communicatiepogingen van kinderen en reageren hier vaak goed op (bijv.: 'Ik weet dat je honger hebt, laten we maar eens wat te eten voor je halen.').
<p>20. Kinderen helpen taal te gebruiken</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ De PM-ers negeren of reageren nauwelijks op communicatiepogingen van de kinderen zoals gebaren, geluiden (bijv. kraaien, brabbelen of huilen) of woorden. ☐ De PM-ers reageren negatief op communicatiepogingen van de kinderen (bijv. geïrriteerd, onverschillig of boos). ☐ PM-ers praten alleen tegen kinderen om hun gedrag te controleren en de dagelijkse routines te regelen. 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ De PM-ers hebben gedurende de dag veel gesprekken met de kinderen. ☐ De PM-ers hebben individuele conversaties met de meeste kinderen. ☐ De PM-ers reageren positief en goed getimed op de communicatiepogingen van kinderen (bijv. op huilen wordt snel gereageerd). ☐ Het praten van de PM-ers is aanmoedigend en positief (bijv. complimentjes geven, kinderen aanmoedigen of aangeven dat de kinderen begrepen worden). ☐ De PM-ers voegen woorden toe aan de handelingen die ze gedurende de dag ondernemen in respons tot de kinderen (bijv.: 'Ik ga je luier nu verschonen.').

Taal (vervolg)	👉 NIET	👍 WEL
21. Boeken	<ul style="list-style-type: none"> ☐ De PM-ers lezen geen boeken met de kinderen. ☐ Er zijn minder dan 6 boekjes voor kinderen die kinderen makkelijk kunnen pakken. ☐ Veel boekjes zijn kapot/gescheurd, incompleet of in slechte conditie. 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Er zijn ten minste 10 boekjes waar de kinderen makkelijk zelf bij kunnen. ☐ De PM-ers lezen dagelijks boeken met de kinderen (individueel of met de groep). ☐ De kinderen worden niet gedwongen om mee te doen met lezen of voorlezen, ze mogen ook een andere activiteit kiezen. ☐ De boekmomenten met de kinderen zijn warm en interactief (bijv. een baby wordt vastgehouden bij het lezen, een dreumes mag de pagina omslaan en plaatjes aanwijzen). ☐ Er is een speciale boekenplek waar kinderen zelfstandig boeken kunnen pakken en lezen. ☐ De inhoud van de boeken is geschikt voor de leeftijd en het ontwikkelingsniveau.

Omgang met kinderen	 NIET	 WEL
22. Toezicht op spel en ontwikkeling 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ De PM-ers laten de kinderen alleen/ zonder toezicht (ze kunnen de kinderen niet meer zien, horen of bereiken: al is het voor een korte periode) waardoor er gevaarlijke of onveilige situaties (bijv. ruw spel waarbij kinderen zich pijn doen) kunnen ontstaan. ☐ Het toezicht is bestraffend en controlerend (bijv. constant NEE). 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ De PM-ers laten zien dat ze zich bewust zijn van de hele groep, ook al werken ze met individuele kinderen of een klein groepje. ☐ De PM-ers letten goed op, reageren snel en werken preventief om problemen te voorkomen (bijv. zorgen voor meerdere exemplaren van hetzelfde speelgoed, actief spel verplaatsen zodat rustig spel niet wordt verstoord). ☐ Zorgvuldig toezicht op alle kinderen, afgestemd op de verschillende leeftijden en mogelijkheden (bijv. jongere en meer impulsieve kinderen krijgen nauwkeuriger toezicht). ☐ De PM-ers geven kinderen de hulp en aanmoediging die ze nodig hebben (bijv. helpen een ronddwalend kind betrokken te raken bij spel). ☐ De PM-ers spelen mee met kinderen en laten interesse of waardering zien voor wat kinderen doen en presteren. ☐ Er is een balans tussen de behoefte van kinderen om zelfstandig te ontdekken en uit te proberen en de begeleiding van PM-ers (bijv. een kind mag zelf ontdekken dat een niet goed opgebouwde blokkentoren kan omvallen). ☐ PM-ers helpen kinderen bij het ontwikkelen van diverse vaardigheden (bijv. omrollen, kruipen, schommelen, smeren boterham).

Omgang met kinderen (vervolg)	 NIET	 WEL
23. Discipline (handhaven orde) 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ De kinderen worden gestraft (bijv. beperken van hun bewegingsvrijheid of onthouden van voedsel). ☐ Er is nauwelijks sprake van orde of controle. ☐ Kinderen krijgen een tik of worden hardhandig vastgepakt. ☐ Er wordt tegen kinderen geschreeuwd. ☐ Er wordt negatief tegen de kinderen gedaan (bijv. boos, bestraffend, controle-rend). 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ De verwachtingen ten opzichte van kinderen zijn realistisch en aangepast aan leeftijd en ontwikkelingsniveau van kinderen (bijv. baby's en dreumesen hoeven niet langer dan 3 minuten te wachten). ☐ Er worden positieve methoden gebruikt om problemen op te lossen (bijv. een kind van een negatieve situatie naar een andere activiteit begeleiden, kinderen helpen bij het samen oplossen van een ruzie/conflict). ☐ De PM-ers geven regelmatig aandacht aan 'goed' gedrag van de kinderen. ☐ De PM-ers helpen de kinderen het effect van hun handelingen op anderen te begrijpen (bijv. laat het huilend gezicht van een ander kind zien). ☐ De PM-ers helpen de kinderen om bij het oplossen van problemen te communiceren in plaats van agressie te tonen.

Programma	👎 NIET	👍 WEL
24. Dagschema/dagindeling 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Het dagschema is te rigide (streng) waardoor er niet voldaan wordt aan individuele behoeften van kinderen (bijv. verschillende slaap- of eetmomenten). ☐ Het dagschema is te flexibel (chaotisch) waardoor kinderen niet weten waar ze aan toe zijn. ☐ De PM-ers handelen niet adequaat en afgestemd op de verzorgingsbehoeften van kinderen (bijv. er zijn huilende kinderen, wachten op eten, vertraging bij het verschonen). 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Het dagschema laat een balans zien tussen binnen- en buitenactiviteiten. ☐ Actief spel en rustig spel worden afwisselend aangeboden om tegemoet te komen aan de behoeften van kinderen. ☐ Wachtperiodes bij de overgangen van dagelijkse gebeurtenissen zijn kort (niet langer dan 5 min.; bijv. tussen aan tafel gaan en dat er gegeten kan worden of van eten naar verschonen). ☐ Van het programma kan worden afgeweken om tegemoet te komen aan de behoeften van kinderen voor spelactiviteiten (bijv. als kinderen interesse verliezen, is er verandering van activiteit, verlenging speeltijd als kinderen geïnteresseerd zijn). ☐ Dagelijks is er een variëteit aan spelactiviteiten: sommige geleid door de PM-ers en sommige door kinderen geïnitieerd. ☐ De overgangen tussen dagelijkse gebeurtenissen verlopen soepel (bijv. materialen voor de volgende activiteit staan klaar).

Programma (vervolg)	 NIET	 WEL
25. Vrij Spel 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Er is minder dan 1 uur per dag gelegenheid voor vrij spel. ☐ Er is weinig toezicht bij het vrij spel (bijv. PM-ers zijn met zorgtaken bezig, overleg, administratie, verlaten de groep). ☐ Er is niet voor ieder kind geschikt speelgoed: er is te weinig of het is kapot. 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ De PM-ers zijn actief betrokken bij het vrije spel van kinderen (bijv. ze helpen kinderen of spelen mee). ☐ Het vrij spel vindt dagelijks binnen <i>en</i> buiten plaats (mits het weer het toelaat). ☐ PM-ers voegen regelmatig nieuw materiaal en ervaringen toe om de interesses van kinderen te stimuleren. ☐ Kinderen hebben toegang tot ten minste 4 dingen van iedere categorie hieronder: <ul style="list-style-type: none"> ☐ boeken ☐ materialen voor de fijne motoriek ☐ actief lichamelijk spel ☐ knutselen ☐ blokken ☐ zand en water ☐ rollenspel ☐ muziek ☐ natuur/wetenschap
26. Spelactiviteiten in een groep 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Kinderen worden gedwongen om mee te doen aan door de PM-er geïnitieerde groepsactiviteiten (bijv. kringspelletje, boekje lezen, knutselactiviteit). ☐ De groepsactiviteiten zijn ongeschikt (bijv. te moeilijk, de kinderen zijn niet geïnteresseerd of duren te lang). ☐ De PM-ers gedragen zich negatief als kinderen niet goed meedoen in de groep (bijv. ze worden boos, geven kind een time-out). 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ De PM-ers stellen zich flexibel op: er is voldoende materiaal voor iedereen die mee wil doen, er wordt ruimte gemaakt voor nieuwkomers, de activiteiten stoppen als de interesse bij de kinderen verdwijnt. ☐ Voor kinderen die niet mee willen doen met een activiteit zijn er alternatieve mogelijkheden.